

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA CIVILĂ ȘI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Decizia nr. 8328

Dosar nr. 25273/3/2006

Ședința de la 15 octombrie 2009

Iulia Cristina Tarcea	-	Președinte
Maria Gaiță	-	Judecător
Elena Floarea	-	Judecător
Mihaela Dinu	-	Magistrat asistent

* * * * *

S-au luat în examinare recursurile declarate de pârâții S.C. Fracom S.R.L. prin lichidator judiciar S.C. Consulta 99 S.R.L. și Banca Comercială Nova Bank S.A. împotriva deciziei nr. 422/A din 4 martie 2004 a Curții de Apel București – Secția a III-a Civilă.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 1 octombrie 2009, care face parte integrantă din prezenta decizie, iar pronunțarea s-a amânat la data de 8 octombrie 2009 și apoi la data de 15 octombrie 2009, când, după deliberare,

ÎN ALTA CURTE :

Asupra recursurilor civile de față:
Din examinarea lucrărilor din dosar constată următoarele:

Prin sentința nr. 158 din 24 februarie 2003, Tribunalul București – Secția a IV a civilă a admis excepția lipsei calității procesuale active a reclamantelor Confederația Sindicatelor Democratice din România, Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București, Federația Sindicatelor Libere Medico Sanitare și Farmaceutice Hipocrat și intervenientei în interes propriu Uniunea Sindicatelor Democratice, în raport de condițiile existenței unui drept subiectiv civil.

A respins excepția lipsei calității procesuale active a reclamantelor și intervenientei în interes propriu, în raport de condiția existenței unui interes și condiția unanimității, ca nefondată.

A respins excepția lipsei calității procesual pasive a S.C. Banca Comercială Nova Bank S.A., ca prematur formulată și, în consecință, a respins acțiunea formulată de reclamante și intervenienta în interes propriu, în contradictoriu cu pârâții S.C. Banca Comercială Nova Bank S.A., C.N.S.R.L. Frăția și S.C. Fracon S.R.L., pentru anularea contractelor de vânzare – cumpărare și repunerea părților în situația anterioară, fiind formulate de persoane fără calitate procesuală activă, determinată de lipsa condiției dreptului subiectiv civil.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că prin cererea formulată la 19 aprilie 2001, reclamantele Confederația Sindicatelor Democratice din România, Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București și Federația Sindicatelor Libere Medico Sanitare și Farmaceutice Hipocrat au chemat în judecată pe pârâtele C.N.S.R.L. Frăția și S.C. Fracon S.R.L. solicitând instanței să constate nulitatea absolută a contractelor de vânzare – cumpărare intervenite între C.N.S.R.L. Frăția și S.C. Fracon S.R.L. privind imobilul din București, B-dul Regina Elisabeta nr. 25, autentificat sub nr. 6621 din 9 iunie 1997, nulitatea absolută a Hotărârii C.N.S.R.L. Frăția nr. 159 din 19 februarie 1996, nulitatea absolută a contractului de vânzare –

cumpărare intervenit între S.C. Fracom S.R.L. și pârâta Banca Comercială Unirea (în prezent, Nova Bank), privind 74% din imobilul din B-dul Regina Elisabeta nr. 25, autentificat sub nr. 2092 din 17 decembrie 1997.

Uniunea Sindicatelor Democratice a formulat cerere de intervenție în interes propriu, având drept obiect aceleași solicitări.

Tribunalul a arătat că pentru exercitarea acțiunii civile este necesar să existe calitate procesuală, capacitate procesuală, drept și interes.

În cauză, reclamantele și intervenienta, deși au dovedit existența unui interes material, nu au dovedit existența unui drept subiectiv civil, motiv pentru care excepția lipsei calității procesuale active, invocată de pârâta Nova Bank este întemeiată.

S-a considerat că este nefondată excepția lipsei calității procesuale active, raportată la condiția interesului, deoarece reclamantele și intervenienta justifică un interes, rezultat din posesia imobilului.

Regula unanimității este specifică acțiunii în revendicare și nu se aplică acțiunilor în anulare, ceea ce face ca excepția lipsei calității procesuale raportată la acest aspect să nu fie întemeiată.

Cu privire la calitatea procesuală pasivă, s-a constatat că prin sentința civilă nr. 255 din 6 februarie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIIa Comercială, contractul autentificat sub nr. 2092/17.12.1997 a fost anulat, sentința fiind definitivă și atacată cu recurs. Deși sentința poate fi executată, calitatea procesuală nu a dispărut, deoarece, sub aspect substanțial, raportul juridic reflectat în contractul nr. 2092 nu s-a stins irevocabil, dovadă fiind chiar faptul exercitării recursului împotriva susmenționatei sentințe.

Prin urmare, s-a considerat că excepția lipsei calității procesuale pasive este prematur invocată.

Apelurile declarate de reclamantele Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București și Federația Sindicatelor Libere Medico Sanitare și Farmaceutice Hipocrat și Uniunea Sindicatelor Democratice București și cererea de aderare la apel formulată de Confederația Sindicatelor Democratice din România au fost admise prin decizia civilă nr. 422/A din 4 martie 2004 a Curții de Apel București – Secția a IIIa Civilă.

Curtea de apel a respins excepția lipsei calității procesuale de folosință a apelantelor și lipsei dovezii calității de reprezentant a membrilor de sindicat ai apelantelor, excepții invocate de pârâta Nova Bank, a anulat în parte sentința și, rejudecând în fond, a respins excepția lipsei calității procesuale active a reclamantelor și intervenientei în interes propriu.

A admis acțiunea și cererea de intervenție în interes propriu, a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 6621/9.06.1997 la B.N.P. Șaimovici Ilie și a Hotărârii C.N.S.R.L. Frăția nr. 159 din 19.12.1996 și a contractului autentificat sub nr. 2092/17.12.1997 la B.N.P. Melania Popa, dispunând repunerea părților în situația anterioară.

A menținut dispozițiile sentinței în ceea ce privește respingerea excepțiilor lipsei calității procesuale pasive a S.C. Nova Bank S.A. și a lipsei calității procesuale active a reclamantelor și a intervenientei în interes propriu, în raport de condiția existenței unui interes și condiția unanimității.

Pentru a decide astfel, curtea de apel a reținut că prin Hotărârea nr. 159/19.12.1996, imobilul ce formează obiectul litigiului a trecut din patrimoniul C.N.S.R.L. Frăția în patrimoniul S.C. Fracom S.R.L., societate la care acționar unic este C.N.S.R.L. Frăția. Acest transfer s-a făcut în scopul valorificării imobilului, astfel cum rezultă din art. 2 al hotărârii. Hotărârea, a reținut curtea de apel, încalcă prevederile art. 22 din Legea nr. 54/1991, potrivit căroră

bunurile mobile și imobile aparținând sindicatelor pot fi folosite numai potrivit intereselor membrilor de sindicat, dar nu pot fi împărțite între aceștia.

Ulterior, imobilul a fost vândut cu prețul de 500.000.000 lei către S.C. Fracom S.R.L., prin contractul de vânzare - cumpărare autentificat sub nr. 6621/19.06.1997. La scurt timp, la 17.12.1997, S.C. Fracom S.R.L. a vândut către Banca Comercială Unirea S.A. (în prezent, Nova Bank S.A.) cota de 74% din imobil, prin actul autentificat sub nr. 2092, pentru prețul de 7.627.000.000 lei.

Prin urmare, prețul vânzării către S.C. Fracom S.R.L. a fost nereserios și fictiv, ceea ce atrage nulitatea contractului.

Fiind vorba despre constatarea nulității absolute, acțiunea poate fi promovată de orice persoană care are un interes legitim și actual, iar reclamantele și intervenienta au calitate procesuală activă.

În anul 1998, S.C. Fracom S.R.L. a revândut către C.N.S.R.L. Frăția cota de 26% din imobil, prin contractul autentificat sub nr. 11745/24.09.1998 cu suma de 2.120.536.559 lei, acest contract fiind anulat prin sentința civilă nr. 4236/22 mai 2001 a Tribunalului București - Secția Comercială, definitivă prin decizia civilă nr. 345/5 octombrie 2001 a Curții de Apel București.

Deși instanța de fond s-a pronunțat asupra excepției lipsei calității procesuale active, criticile formulate de apelante au privit atât excepția, cât și fondul pricinii, iar concluziile pe care le-au pus părțile în apel s-au referit atât la excepții cât și la fondul cauzei.

Excepțiile lipsei calității procesuale de folosință a apelantelor și lipsei dovezii calității de reprezentant a membrilor de sindicat, invocate de pârâta Nova Bank S.A. au fost respinse, cu motivarea că imobilul în litigiu se află în patrimoniul comun al sindicatelor și nu era necesar ca fiecare membru de sindicat să semneze cererea de chemare în

judecată, deoarece ei sunt reprezentați de organizațiile sindicale din care fac parte.

Împotriva acestei decizii, au declarat recurs pârâtele S.C. Fracom S.R.L., prin lichidator judiciar S.C. Consulta 99 S.R.L. și Banca Comercială Nova Bank S.A.

Prin decizia nr. 9404 din 17 noiembrie 2005, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția civilă și de proprietate intelectuală a admis recursurile declarate împotriva deciziei, pe care a casat-o în parte și a trimis cauza la Tribunalul București pentru judecarea în fond a cauzei.

Instanța supremă a reținut că în fața Tribunalului București, la termenul din 17 februarie 2003, instanța a acordat părților cuvântul pe excepțiile lipsei calității procesuale active a reclamantelor și lipsei calității procesuale pasive a pârâtei S.C. Banca Comercială Nova Bank și s-a pronunțat la 24 februarie 2003 asupra acestora.

Instanța de apel nu a cercetat, cu respectarea principiului contradictorialității, fondul cauzei, nici în dezbaterile finale și nici în dezbaterile ce au avut loc anterior acestui moment, deși s-a pronunțat asupra acestuia și nu a dat posibilitatea părților să propună probe și să formuleze apărări cu privire la pretenția concretă dedusă judecării, ceea ce echivalează cu o necercetare în fond a pricinii, în sensul art. 312 alin. 5 din Codul de procedură civilă.

Față de dispozițiile art. 297 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2005 pentru aprobarea O.U.G. nr. 138/2000, instanța supremă a admis recursurile și a casat în parte decizia atacată, în ceea ce privește admiterea acțiunii și a cererii de intervenție în interes propriu și constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare cumpărare și a Hotărârii nr. 159/19.12.1996 a C.N.S.R.L. Frăția și repunerea părților în situația anterioară și a trimis cauza pentru judecata în fond la Tribunalul București.

Înalta Curte a stabilit că la judecată se va avea în vedere că atât reclamantele cât și intervenienta au calitate procesuală activă, deoarece nulitatea absolută poate fi cerută de orice persoană legitim interesată.

Atâta timp cât reclamantele și intervenienta au arătat că scopul promovării acțiunii constă în reîntoarcerea bunului în patrimoniul ce a aparținut sindicatelor, ele justifică un interes legitim, de natură a le conferi calitate procesuală activă în cauză.

Instanța supremă a mai statuat că cererea este scutită de taxă de timbru, față de dispozițiile art. 49 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate și art. 54 din Legea nr. 54/2003 și că reclamantele și intervenientele nu trebuiau să dovedească existența unui mandat din partea membrilor sindicatului pentru introducerea cererii de chemare în judecată, fiind vorba despre un litigiu ce poartă asupra unui bun ce a făcut parte din patrimoniul organizației sindicale.

După judecata în fond după casare, Tribunalul București – Secția a IV a civilă, prin sentința civilă nr. 996 din 27 iunie 2007, a respins ca neîntemeiate excepțiile lipsei calității procesuale active și a lipsei capacității procesuale, învocate de pârâta C.N.S.L.R. Frăția.

A admis în parte acțiunea principală, formulată de reclamante și cererea de intervenție în interes propriu, formulată de Uniunea Sindicatelor Democratice București în contradictoriu cu pârâții.

A constatat nulitatea absolută a hotărârii nr. 159 din 19 decembrie 1996 a C.N.S.L.R. Frăția – Comitetul Director.

A constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 6621 din 19 iunie 1997 de B.N.P. Șaimovici Ilie și a contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 2092 din 17 decembrie 1997 de B.N.P. Melania Popa.

A respins ca neîntemeiate cererile privind repunerea părților în situația anterioară și cererea pârâtei S.C. Nova

Bank S.A., prin lichidatori, pentru acordarea cheltuielilor de judecată.

Tribunalul a reținut că problema calității procesuale active a reclamantelor a fost soluționată de instanța de recurs, iar excepția lipsei capacității procesuale a reclamantelor nu a fost motivată.

În ceea ce privește fondul cauzei, tribunalul a reținut că, prin hotărârea nr. 159 din 19 decembrie 1996 a C.N.S.L.R. Frăția - Comitetul Director s-a dispus trecerea în patrimoniul și administrarea S.C. Fracom S.R.L. a imobilului situat în București, B-dul Mihail Kogălniceanu nr. 25 și s-a hotărât ca S.C. Fracom S.R.L. să ia măsuri de valorificare a imobilului, potrivit amplasamentului și stării tehnice a acestuia. Ulterior, prin contractul de vânzare - cumpărare nr. 6621 din 9 iunie 1997, pârâta C.N.S.L.R. Frăția a înstrăinat imobilul către pârâta S.C. Fracom S.R.L. cu prețul de 500.000.000 lei vechi.

Prin contractul de vânzare - cumpărare nr. 2092 din 17 decembrie 1997, pârâta S.C. Fracom S.R.L. a vândut imobilul către Banca Comercială Unirea, în prezent Nova Bank S.A., prețul vânzării fiind de 7.627.000.000 lei vechi.

Tribunalul a mai reținut că actul de înstrăinare autentificat sub nr. 6621 din 19 iunie 1997 s-a încheiat prin fraudă la lege, deoarece, potrivit art. 22 din Legea nr. 54/1990, sindicatele nu pot încheia acorduri decât cu privire la administrarea și folosința bunurilor ce au aparținut fostei U.G.S.R., partajarea și înstrăinarea fiind interzise.

Fraudarea intereselor membrilor de sindicat rezultă nu numai din nerespectarea unor interdicții legale, ci chiar din dispozițiile statutare ale vânzătoarei, care prevăd caracterul indivizibil și netransmisibil al propriului patrimoniu.

Imobilul vândut nu era proprietatea C.N.S.L.R. Frăția ci se afla în administrarea acesteia, față de specificul modalității de preluare a patrimoniului fostei U.G.S.R.

Prin urmare, hotărârea nr. 159/1996 a C.N.S.L.R. pârâția și contractul de vânzare – cumpărare nr. 6621/1997 sunt lovite de nulitate absolută.

În ceea ce privește contractul de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 2092 din 17 decembrie 1997, încheiat între pârâta S.C. Fracom S.R.L., în calitate de vânzătoare și Nova Bank S.A., în calitate de cumpărătoare, tribunalul a reținut că terțul dobânditor cu titlu oneros nu poate invoca buna credință pentru a paraliza acțiunea ce ar duce la rectificarea înscrierii dreptului său de proprietate, înainte de împlinirea termenului de 3 ani, conform art. 36 din Legea nr. 7/1997.

Pe de altă parte, doar dreptul de proprietate al pârâtei S.C. Nova Bank S.A. a fost înscris în cartea funciară, dreptul de proprietate al S.C. Fracom S.A. fiind înscris doar în registrul de inscripțiuni, ceea ce înseamnă că, în cauză, principiul publicității materiale nu este aplicabil.

Tribunalul a mai constatat că pârâta S.C. Nova Bank S.A. nu a fost de bună credință la încheierea contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 2092/1997, deoarece modul de dobândire al imobilelor era trecut în contractele anterioare.

Pârâta S. C. Nova Bank nu poate invoca necunoașterea legii și a acceptat echivocul în ceea ce privește valabilitatea titlului vânzătoarei, motiv pentru care nu a fost de bună credință la încheierea contractului.

În ceea ce privește capătul de cerere privind repunerea părților în situația anterioară, tribunalul a reținut că acest aspect privește efectele nulității între părți și nu față de terți.

Prin decizia nr. 708A din 2 octombrie 2008, Curtea de Apel București – Secția a III a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a respins ca nefondate apelurile declarate de reclamante, de pârâtele S.C. Nova Bank, prin lichidatori și S. C. Fracom S.R.L., prin lichidator și intervenienta Uniunea Sindicatelor Democratice din România.

Instanța de apel a reținut că imobilul din București, B-dul Regina Elisabeta nr. 25, sector 5 a trecut din proprietatea Statului Român în proprietatea fostei Confederații Generale a Muncii, entitate care l-a administrat și întreținut până în ianuarie 1990, prin Decretul nr. 327/1948.

Cele patru confederații sindicale – C.N.S.L.R. Frăția, Cartel Alfa, B.N.S. și C.S.D.R. au încheiat un acord prin care și-au declarat voința și hotărârea de a administra în comun patrimoniul fostului C.C. al U.G.S.R., în interesul și folosul membrilor de sindicat, stabilind și cotele procentuale pentru administrare.

Legea nr. 54/1991, în prezent abrogată, dar care era în vigoare la data perfectării contractelor de vânzare – cumpărare atacate în instanță și la data adoptării hotărârii nr. 159/1996 a Comitetului Director al C.N.S.L.R. Frăția, a prevăzut că sindicatele sunt constituite în scopul apărării și promovării intereselor și drepturilor membrilor lor (art. 1), că bunurile mobile și imobile pot fi folosite numai potrivit intereselor membrilor de sindicat, fără a putea fi împărțite între aceștia (art. 22) și că sindicatul poate dobândi bunuri mobile sau imobile necesare realizării scopului pentru care a fost înființat (art. 23).

Hotărârile de Guvern nr. 718/1990 și 702/1993 se referă la transmiterea în folosință a imobilului în litigiu, cu mențiunea expresă a respectării prevederilor legale în vigoare.

Instanța de apel a mai constatat că tribunalul a reținut în mod corect că hotărârea nr. 159/1996 a Comitetului Director al C.N.S.L.R. Frăția și cele două contracte de vânzare – cumpărare au fraudat legea, deoarece dispozițiile legale care permiteau înființarea de societăți comerciale au fost folosite cu scopul de a frauda membrii de sindicat.

Fraudarea intereselor membrilor de sindicat a rezultat nu numai din încălcarea unor interdicții legale, dar și din încălcarea dispozițiilor statutare ale vânzătoarei, care prevăd

caracterul indivizibil și netransmisibil al patrimoniului propriu.

În ceea ce privește contractul de vânzare - cumpărare nr. 2092 din 17 decembrie 1997, instanța de apel a reținut că, în aplicarea principiului „*resoluto jure dantis resolvitur jus accipientis*”, păstrarea actului subsecvent reprezintă o situație de excepție pentru subdobânditorul de bună credință cu titlu oneros.

Reaua credință a S.C. Nova Bank S.A. rezultă din faptul că a acceptat să contracteze un bun a cărui situație juridică îi putea fi cunoscută din înscrisurile prezentat în fața notarului de stat, pentru care legea în vigoare interzicea înstrăinarea.

În ceea ce privește repunerea în situația anterioară, instanța de apel a reținut că acțiunea în constatarea nulității unui contract de vânzare - cumpărare are natura juridică a unei acțiuni în realizare, cu consecința repunerii în situația anterioară, atunci când cel care o promovează este una din părțile la convenție și nu un terț interesat.

Împotriva acestei decizii, în termen legal, au declarat recurs reclamanta Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București și pârâtele Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România - Frăția și S.C. Nova Bank S.A., în faliment, prin lichidator judiciar Tănase și asociații S.P.R.L. și Activ Lichidator I.P.U.R.L.

Reclamanta Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București a invocat dispozițiile art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă și a arătat că instanța de apel a încălcat principiul „*restitutio in integrum*”, potrivit căruia tot ce s-a executat în baza unui act anulat ori nul trebuie restituit, astfel încât părțile raportului juridic trebuie să ajungă în situația în care acel act nu s-ar fi încheiat.

Nulitatea actului juridic civil are efecte și față de terți, atât față de terții care au dobândit de la oricare din părți drepturi asupra bunurilor ce trebuie restituite, cât și față de

terții ce au avut interesul legitim să ceară nulitatea actului juridic încheiat cu nerespectarea legii.

Pârâta Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România – Frăția a invocat la modul general dispozițiile art. 299 din Codul de procedură civilă și a arătat că decizia atacată este dată cu aplicarea greșită a legii, deoarece art. 22 din Legea nr. 54/1991 privind sindicatele nu interzice expres înstrăinarea prin acte între vii. Incapacitățile constituie excepția, iar nu regula, trebuind să fie expres reglementate.

A mai arătat recurenta, că instanța de apel trebuia să aplice cele două hotărâri de guvern la care a făcut referire, deoarece nu poate refuza aplicarea unui act normativ, dar a respins corect cererea privind repunerea părților în situația anterioară.

Pârâta S.C. Nova Bank a invocat dispozițiile art. 304 pct. 7, 8 și 9 din Codul de procedură civilă și a arătat că instanța de apel a plecat de la premisa falsă și nemotivată că legea interzicea înstrăinarea oricărui bun aflat în patrimoniul unui sindicat.

Constatarea nulității absolute a fost admisă pentru existența unei fraude la lege, iar motivarea instanței sub acest aspect fie lipsește, fie este contradictorie.

Recurenta a mai arătat că prevederile actului juridic intitulat „Tranzacție generală”, încheiat la 7 noiembrie 1991, între C.N.S.L.R., C.N.S. „Cartel Alfa” și C.S.I. Frăția au fost greșit interpretate de instanța de apel, deoarece intenția comună a părților contractante a fost aceea de a lua în discuție partajarea și obținerea patrimoniului sindical, care a aparținut fostului Comitet Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

Legea interzice partajarea bunurilor sindicatului între membrii acestuia, iar nu înstrăinarea față de terți.

Legea nr. 54/1991 a recunoscut patrimoniul propriu al sindicatelor, dobândit conform legii de fiecare din acestea în urma partajării patrimoniului fostului C. C. al U.G.S.R., iar în

urma tranzacției, imobilul a revenit în proprietatea C.N.S.L.R.

Instanța de apel a interpretat greșit clauzele tranzacției în funcție de declarația nr. 122 din 3 martie 1990 a C.N.S.L.R. față de patrimoniul fostei U.G.S.R., iar prevederile Statutului C.N.S.L.R. Frăția, conform cărora patrimoniul confederației este indivizibil și netransmisibil între membrii acesteia nu sunt relevante pentru analiza tranzacției.

Denaturarea actelor deduse judecății s-a făcut și prin ignorarea conținutului real și a semnificației H.G. nr. 718/1990 și H.G. nr. 702/1993, care fac vorbire de imobilul proprietatea C.N.S.L.R. Frăția.

Recurenta a mai arătat că instanța de apel a aplicat greșit principiul „*fraus omnia corrumpit*”, în lipsa identificării normei de drept ce se pretinde că a fost fraudată, în condițiile în care bunul nu a fost scos din circuitul civil general, iar contractul de vânzare - cumpărare nr. 6621 din 9 iunie 1997 a fost încheiat de persoane care au capacitatea de a înstrăina.

Art. 22 din Legea nr. 54/1991 instituie incapacitatea de a partaja între membrii sindicatului și nu incapacitatea de a înstrăina.

Recurenta a mai arătat că instanța de apel a reținut în mod greșit reaua sa credință la încheierea contractului de vânzare - cumpărare nr. 2092 din 17 decembrie 1997, deoarece faptul conex constituit din cuprinsul dosarului notarial nu permite concluzia conform căreia legea în vigoare interzicea în mod imperativ înstrăinarea, iar aspectele reținute de instanța de apel nu fac verosimilă deducerea relei credințe.

Analizând recursurile declarate, Înalta Curte de Casație și Justiție constată următoarele.

Recursul declarat de pârâta C.N.S.L.R. Frăția este inadmisibil *omisso medio*.

Din examinarea actelor de la dosar, rezultă C.N.S.L.R. Frăția nu a declarat apel împotriva sentinței instanței de fond.

Ca atare, critica, care, în cauză, vizează fondul pricinii, nu poate fi luată în considerare, atâta timp cât recurenta nu a exercitat calea de atac devolutivă a apelului.

Având în vedere și prevederile art.299 alin. (1) Cod procedură civilă care stabilesc ce hotărâri pot fi atacate pe calea recursului, se constată că pârâta nu poate formula pentru prima dată în recurs, trecând peste calea apelului, critici pe care nu le-a adresat instanței de apel și asupra cărora aceasta nu s-a pronunțat, pentru că s-ar încălca principiul de drept „*non omisso medio*”, ceea ce este inadmisibil.

Reclamanta Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București a formulat critici care permit încadrarea recursului în dispozițiile art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă, dar nu sunt fondate, pentru cele ce se vor arăta.

Astfel, principiul relativității contractelor, face ca, de regulă, efectele anulării sau constatării nulității contractului să se răsfrângă asupra părților în cauză, care și-au asumat obligații și au dobândit drepturi prin actul juridic încheiat.

Restabilirea situației anterioare este consecința logică a nulității, deoarece tot ce s-a executat în baza unui act juridic anulat trebuie restituit, astfel încât părțile să aibă o situație identică cu cea dinainte de încheierea contractului.

De aceea, repunerea în situația anterioară nu poate opera decât între părți și nu poate fi cerută decât de acestea, pentru că numai părțile sunt în situația de a cere restituirea a ceea ce au prestat cu titlu de obligație contractuală.

Este adevărat că nulitatea actului juridic civil are efecte și față de terți, așa cum susține recurenta, dar efectele față de terți operează sub alte aspecte, în special în ceea ce privește

principiul „*resoluto iure dantis, resolutur ius accipientis*”, iar nu și în ceea ce privește repunerea în situația anterioară.

Prin urmare, în mod corect prima instanță a respins capătul de cerere privind repunerea în situația anterioară, soluția fiind menținută de instanța de apel, ambele instanțe făcând o corectă aplicare a legii.

Nici recursul declarat de pârâta S.C. Nova Bank nu este fondat.

Criticile întemeiate pe dispozițiile art. 304 pct. 7 din Codul de procedură civilă nu sunt fondate, deoarece motivarea instanței de apel nu este nici contradictorie, nici străină de cauză.

Pentru a fi contradictorie, este necesar ca hotărârea atacată să cuprindă argumente care să justifice o altă soluție decât cea pronunțată în cauză, ceea ce nu este cazul în speță.

De altfel, recurenta nici nu a dezvoltat acest aspect, mărginindu-se să afirme că motivarea instanței de apel fie lipsește, fie este contradictorie.

Criticile întemeiate pe dispozițiile art. 304 pct. 8 și 9 din Codul de procedură civilă privesc aceeași chestiune și anume faptul că bunul ce a făcut obiectul celor două contracte de vânzare - cumpărare a făcut parte din patrimoniul vânzatoarei inițiale, C.N.S.I.R. Frăția și că legea nu instituie interdicția de înstrăinare.

Contrar susținerilor recurentei, în sensul că Legea nr. 54/1991 a recunoscut patrimoniul propriu al sindicatelor, dobândit conform legii de fiecare din acestea în urma partajării patrimoniului fostului C. C. al U.G.S.R., în realitate, problema patrimoniului fostului U.G.S.R. nu a primit încă o rezolvare legislativă.

Au existat mai multe propuneri legislative a unor grupuri de senatori și deputați, ba chiar și un proiect de lege adoptat de Guvernul României în anul 2008, dar nu au fost finalizate prin adoptarea unei legi care să reglementeze regimul juridic al patrimoniului fostei U.G.S.R.

În expunerea de motive a acestor propuneri legislative s-a arătat că nu există un act normativ care să reglementeze această chestiune și că acest vast patrimoniu imobiliar are o situație juridică incertă.

Prin urmare, este nereală susținerea recurentei că Legea sindicatelor nr. 54/1991, în vigoare la data adoptării hotărârii nr. 159/1997 a Comitetului Director al C.N.S.L.R. Frăția, a operat transferul dreptului de proprietate a fostei U.G.S.R. către C.N.S.L.R., căci art. 23 alin. 1 din lege prevedea că sindicatul poate dobândi, în condițiile prevăzute de lege, cu titlu gratuit sau cu titlu oneros, orice fel de bunuri mobile și necesare realizării scopului pentru care este înființat.

Această dispoziție a fost preluată întocmai și de Legea nr. 54/2003 în art. 22 alin. 1.

În lipsa cadrului legal de transfer al dreptului de proprietate asupra bunurilor care au aparținut fostei U.G.S.R. către organizațiile sindicale, C.N.S.L.R. Frăția nu a dobândit niciodată dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu.

Imobilul situat în București, B-dul 6 Martie nr. 25 (în prezent, B-dul Regina Elisabeta) a intrat în proprietatea Confederației Generale a Muncii din România prin Decretul nr. 327/1948, publicat în Monitorul Oficial al R.P.R. nr. 270 din 19 noiembrie 1948, făcând apoi parte din patrimoniul fostei ~~Unii~~ Confederației Generale a Sindicatelor din România.

La 3 martie 1990, Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România a adoptat declarația referitoare la patrimoniul fostului U.G.S.R., în care se arată că Confederația va acționa pentru redobândirea imobilelor ce au fost construite din fondurile sindicatelor, iar prin H.G. nr. 702/1993, publicat în Monitorul oficial al României nr. 5 din 12 ianuarie 1994, imobilul în discuție a trecut din administrarea Consiliului local al municipiului București în folosința Confederației Naționale a Sindicatelor Libere din

În expunerea de motive a acestor propuneri legislative s-a arătat că nu există un act normativ care să reglementeze această chestiune și că acest vast patrimoniu imobiliar are o situație juridică incertă.

Prin urmare, este nereală susținerea recurentei că Legea sindicatelor nr. 54/1991, în vigoare la data adoptării hotărârii nr. 159/1997 a Comitetului Director al C.N.S.L.R. Frăția, a operat transferul dreptului de proprietate a fostei U.G.S.R. către C.N.S.L.R., căci art. 23 alin. 1 din lege prevedea că sindicatul poate dobândi, în condițiile prevăzute de lege, cu titlu gratuit sau cu titlu oneros, orice fel de bunuri mobile și necesare realizării scopului pentru care este înființat.

Această dispoziție a fost preluată întocmai și de Legea nr. 54/2003 în art. 22 alin. 1.

În lipsa cadrului legal de transfer al dreptului de proprietate asupra bunurilor care au aparținut fostei U.G.S.R. către organizațiile sindicale, C.N.S.L.R. Frăția nu a dobândit niciodată dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu.

Imobilul situat în București, B-dul 6 Martie nr. 25 (în prezent, B-dul Regina Elisabeta) a intrat în proprietatea Confederației Generale a Muncii din România prin Decretul nr. 327/1948, publicat în Monitorul Oficial al R.P.R. nr. 270 din 19 noiembrie 1948, făcând apoi parte din patrimoniul fostei ~~Unioni~~ Confederații Generale a Sindicatelor din România.

La 3 martie 1990, Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România a adoptat declarația referitoare la patrimoniul fostului U.G.S.R., în care se arată că Confederația va acționa pentru redobândirea imobilelor ce au fost construite din fondurile sindicatelor, iar prin H.G. nr. 702/1993, publicat în Monitorul oficial al României nr. 5 din 12 ianuarie 1994, imobilul în discuție a trecut din administrarea Consiliului local al municipiului București în folosința Confederației Naționale a Sindicatelor Libere din

România - Frăția, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

La dosar se mai află „Acordul” prin care cele patru confederații sindicale, C.N.S.L.R. Frăția, Cartel Alfa, B.N.S. și C.S.D.R. și-au declarat „voința și hotărârea de a administra în comun patrimoniul fostului C.C. al U.G.S.R.” în cotele menționate în acord și „tranzacția generală”, încheiată la 7 noiembrie 1991 între confederațiile sindicale, în urma căreia, luându-se în discuție „partajarea și obținerea patrimoniului sindical” ce a aparținut fostei U.G.S.R., C.N.S.L.R. Frăția a primit, printre altele, imobilul în litigiu.

Prin hotărârea nr. 159 din 19 decembrie 1996, Comitetul Director al C.N.S.L.R. Frăția, în calitate de acționar unic al S.C. Fracom S.R.L. a hotărât trecerea imobilului în patrimoniul și administrarea acestei societăți, care trebuia să ia măsuri pentru valorificarea imobilului potrivit amplasamentului și stării tehnice.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au avut în vedere toate aceste documente și au dat o interpretare corectă efectelor lor, atunci când au constatat că hotărârea Comitetului Director al C.N.S.L.R. Frăția și contractul de vânzare - cumpărare au fost încheiate prin fraudarea intereselor membrilor de sindicat.

Instanța de apel a indicat textele legale încălcate, respectiv art. 22 din Legea nr. 54/1991, art. 82 - 108 din Statutul C.N.S.L.R. Frăția, care statuează expres și imperativ că patrimoniul confederației este indivizibil și netransmisibil între membrii acesteia.

Fraudarea membrilor sindicatului rezultă din faptul că imobilul a fost scos din folosința și administrarea C.N.S.L.R. și dat în proprietate unei societăți comerciale cu răspundere limitată, cu scopul de a fi înstrăinat.

Or, chiar dacă s-ar trece peste regimul juridic incert al bunurilor care au aparținut fostei U.G.S.R., faptul că valorificarea bunului s-a făcut în profitul unei societăți

comerciale terțe și nu în profitul membrilor de sindicat demonstrează fraudarea intereselor acestora.

Nici critica referitoare la faptul că instanța de apel a interpretat greșit prevederile din „Tranzacția generală”, încheiată la 7 noiembrie 1991, între C.N.S.L.R., C.N.S. „Cartel Alfa” și C.S.I. Frăția nu este fondată, deoarece, așa cum arată chiar recurenta, acest înscris probează intenția comună a părților de a lua în discuție partajarea și obținerea patrimoniului sindical, care a aparținut fostului Comitet Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, fără a avea ca efect dobândirea dreptului de proprietate asupra bunurilor menționate.

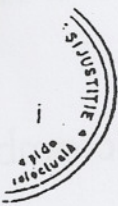
Analizând cadrul legal privind patrimoniul sindicatelor, în mod corect instanța de apel a reținut că sindicatele nu puteau încheia acorduri decât cu privire la administrarea și folosința bunurilor ce au aparținut fostei U.G.S.R., fără a putea tranșa cu privire la problema proprietății.

Chiar dacă legea dă drept de dispoziție sindicatului asupra bunului din proprietatea sa, așa cum susține recurenta, acest drept nu se poate exercita decât în interesul membrilor de sindicat.

În cauză însă, C.N.S.L.R. Frăția a dispus asupra unui bun aflat în folosința sa, asupra căruia nu a dobândit dreptul de proprietate în condițiile legii și de care membrii sindicatului au fost privați.

Intervalul scurt la care s-au încheiat cele două contracte și diferența mare de preț, de care a profitat societatea comercială interpusă, demonstrează, așa cum s-a arătat, faptul că prin aceste operațiuni juridice succesive interesul membrilor de sindicat a fost fraudat.

Instanța de apel a avut în vedere și cele două hotărâri de guvern invocate de recurentă și a reținut că acestea se referă la transmiterea în folosință a imobilului în litigiu, către Universitatea București, pe durată nedeterminată și către

C.N.S.L.. Frăția, ceea ce corespunde conținutului actelor normative menționate.

Cât privește critica referitoare la greșita reținere a relei credințe a recurentei la încheierea contractului de vânzare – cumpărare nr. 2092 din 17 decembrie 1997, se constată că, într-adevăr, înscrisurile depuse cu ocazia încheierii actului notarial și mențiunile din contractul de vânzare cuprindeau modul în care C.N.S.L.R. Frăția a intrat în stăpânirea bunului.

Aceste înscrisuri, coroborate cu amplele discuții care au avut loc de-a lungul timpului în diferite medii politice, sociale și economice cu privire la patrimoniul fostei U.G.S.R., precum și faptul că imobilul a făcut obiectul a două înstrăinări la intervale scurte de timp, prețurile diferind spectaculos, erau de natură a ridica suspiciuni cu privire la legalitatea înstrăinării și ar fi permis unei persoane chiar mai puțin vigilente să realizeze situația juridică a bunului cumpărat.

Acceptarea riscului asupra proprietății și încheierea contractului de vânzare cumpărare în aceste condiții echivalează cu reaua credință.

Pentru toate argumentele expuse mai sus, în temeiul art. 312 alin. 1 din Codul de procedură civilă, se vor respinge recursurile declarate.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

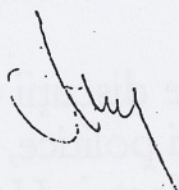
Respinge recursurile declarate de reclamanta Liga de Unitate a Sindicatelor Libere din Municipiul București și pârâtele Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România – Frăția și S.C. Nova Bank S.A., în faliment, prin lichidator judiciar Tănase și asociații S.P.R.L. și Activ

Lichidator I.P.U.R.L. împotriva deciziei nr. 708A din 2 octombrie 2008 a Curții de Apel București – Secția a III a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

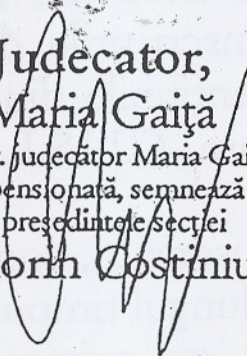
Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 15 octombrie 2009.

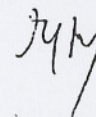
Presedinte,
Iulia Cristina Tarcea

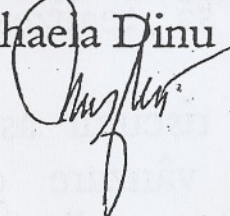
Judecător,
Maria Gaiță
ptr. judecător Maria Gaiță,
pensionată, semnează
președintele secției
Florin Costiniu

Judecător,
Elena Floarea

Magistrat asistent,
Mihaela Dinu

Red. CT

Dact. CT

Judecători apel – Curtea de Apel București

- Rodica Sisaru
- Lavinia Dascălu

Judecători fond – Tribunalul București

- Cătălin Axinti